

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

HỆ ĐIỀU HÀNH
BÁO CÁO THỰC HÀNH LAB 3

Giảng viên hướng dẫn: Nguyễn Thanh Nam

Lớp: IT007.Q11.2

Sinh viên thực hiện:

Lê Vũ Khánh Thảo

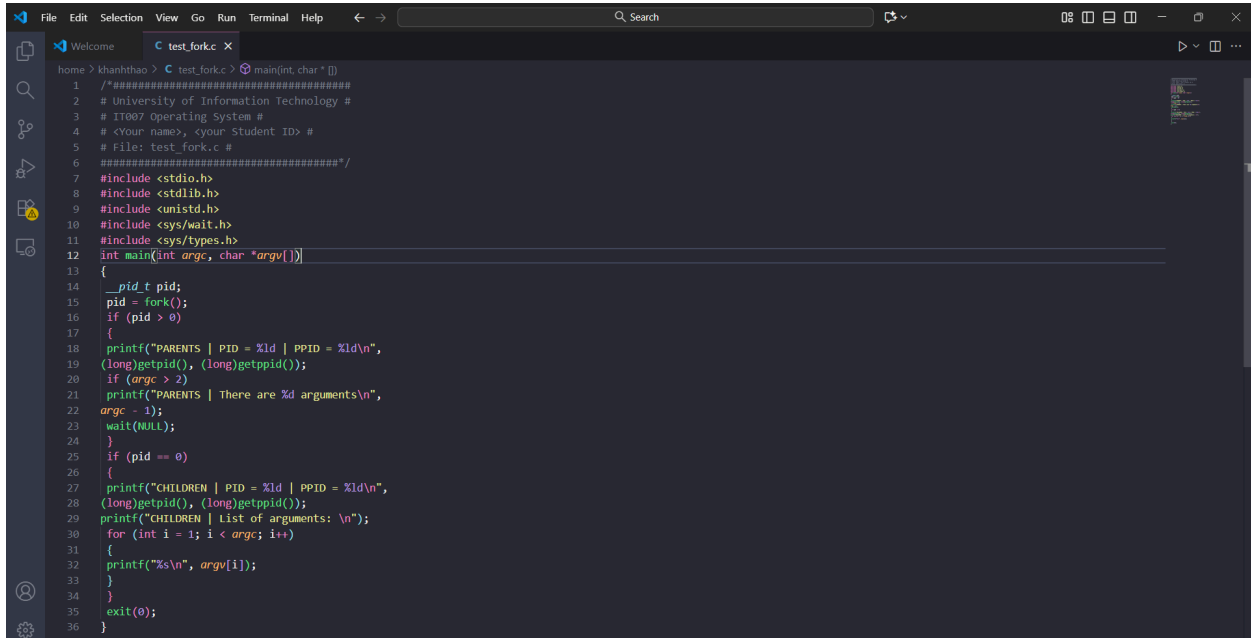
MSSV: 23521469

TP. Hồ Chí Minh – 25/10/2025

I. BÀI TẬP THỰC HÀNH:

1. Thực hiện Ví dụ 3-1, Ví dụ 3-2, Ví dụ 3-3, Ví dụ 3-4 giải thích code và kết quả nhận được?

a. Ví dụ 3-1:


```
1  /*=====*/
2  # University of Information Technology #
3  # IT007 Operating System #
4  # <Your name>, <your Student ID> #
5  # File: test_fork.c #
6  /*=====*/
7  #include <stdio.h>
8  #include <stdlib.h>
9  #include <unistd.h>
10 #include <sys/wait.h>
11 #include <sys/types.h>
12 int main(int argc, char *argv[])
13 {
14     pid_t pid;
15     pid = fork();
16     if (pid > 0)
17     {
18         printf("PARENTS | PID = %ld | PPID = %ld\n",
19             (long) getpid(), (long) getppid());
20         if (argc > 2)
21             printf("PARENTS | There are %d arguments\n",
22                 argc - 1);
23         wait(NULL);
24     }
25     if (pid == 0)
26     {
27         printf("CHILDREN | PID = %ld | PPID = %ld\n",
28             (long) getpid(), (long) getppid());
29         printf("CHILDREN | List of arguments: \n");
30         for (int i = 1; i < argc; i++)
31         {
32             printf("%s\n", argv[i]);
33         }
34     }
35     exit(0);
36 }
```

Hình 1: Tái hiện lại code của Ví dụ 1

- Giải thích code:

#include <stdio.h>

#include <stdlib.h>

#include <unistd.h>

#include <sys/types.h>

#include <sys/wait.h> // Đây là khai báo các thư viện cần thiết.

int main(int argc, char *argv[])

//Hàm main nhận đối số từ dòng lệnh:

+ argc: số lượng đối số

+ argv[]: mảng chứa các đối số

pid_t pid;

pid = fork();

//Tạo tiến trình con bằng fork():

+ pid > 0: tiến trình cha

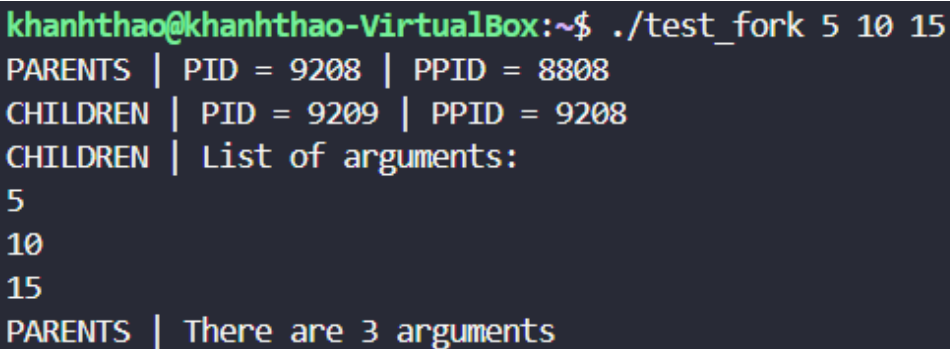
+ pid == 0: tiến trình con

+ pid < 0: lỗi khi tạo tiến trình

```

if (pid > 0) {
    printf("PARENT : PID = %ld ; PPID = %ld\n", (long)getpid(),
(long)getppid()); // In ra PID của tiến trình cha và PID của cha nó (thường là
terminal hoặc shell).
    if (argc > 2)
        printf("PARENT : There are %d arguments\n", argc);
    // Nếu có nhiều hơn 2 đối số, in ra số lượng đối số.
    wait(NULL);} // Chờ tiến trình con kết thúc trước khi tiến trình cha tiếp tục.
if (pid == 0) {
    printf("CHILDREN : PID = %ld ; PPID = %ld\n", (long)getpid(),
(long)getppid());
    // In ra PID của tiến trình con và PID của cha nó (chính là tiến trình cha).
    printf("CHILDREN : list of arguments : \n");
    for (int i = 1; i < argc; i++)
        printf("%s\n", argv[i]); // In ra danh sách các đối số truyền vào chương trình
(bỏ qua argv[] là tên chương trình).
    exit(0);} // Kết thúc tiến trình con.
- Kết quả nhận được:

```



```

khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./test_fork 5 10 15
PARENTS | PID = 9208 | PPID = 8808
CHILDREN | PID = 9209 | PPID = 9208
CHILDREN | List of arguments:
5
10
15
PARENTS | There are 3 arguments

```

Hình 2: Kết quả nhận được của Ví dụ 1

- **PARENTS | PID = 9208 | PPID = 8808:** Dòng này in ra thông tin về tiến trình cha. PID = 9208 là ID của tiến trình cha và PPID = 8808 là ID của tiến trình cha của tiến trình cha.
- **PARENTS | There are 3 arguments:** Dòng này in ra số lượng đối số được truyền vào chương trình từ dòng lệnh. Trong trường hợp này, có 3 đối số là 5, 10, 15.

- **CHILDREN | PID = 9209 | PPID = 9208:** Dòng này in ra thông tin về tiến trình con. PID = 9209 là ID của tiến trình con và PPID = 9208 là ID của tiến trình cha của tiến trình con.
- **CHILDREN | List of arguments: 5 10 15:** Dòng này in ra danh sách các đối số được truyền vào chương trình từ dòng lệnh.

b. Ví dụ 3-2:

```

1 #!/bin/bash
2 echo "Implementing: $0"
3 echo "PPID of count.sh: "
4 ps -ef | grep count.sh
5 i=1
6 while [ $i -le $1 ]
7 do
8     echo $i >> count.txt
9     i=$((i + 1))
10    sleep 1
11 done
12 exit 0

```

Hình 3: File text count.txt của ví dụ 3.2

```

1 /*
2  * University of Information Technology #
3  * IT007 Operating System #
4  * <Lê Vũ Khánh Thảo>, <23521469> #
5  * File: test_execl.c #
6  */
7 #include <stdio.h>
8 #include <stdlib.h>
9 #include <unistd.h>
10 #include <sys/wait.h>
11 #include <sys/types.h>
12 int main(int argc, char* argv[])
13 {
14     pid_t pid;
15     pid = fork();
16     if (pid > 0)
17     {
18         printf("PARENTS | PID = %ld | PPID = %ld\n",
19             (long)getpid(), (long)getppid());
20         if (argc > 2)
21             printf("PARENTS | There are %d arguments\n",
22                 argc - 1);
23         wait(NULL);
24     }
25     if (pid == 0)
26     {
27         execl("./count.sh", "./count.sh", "10", NULL);
28     }
29     printf("CHILDREN | PID = %ld | PPID = %ld\n",
30         (long)getpid(), (long)getppid());
31     printf("CHILDREN | List of arguments: \n");
32     for (int i = 1; i < argc; i++)
33     {
34         printf("%s\n", argv[i]);
35     }
36 }
37 exit(0);

```

Hình 4: Chương trình execl() của ví dụ 3.2

- **Giải thích code của file text count.txt:**

#!/bin/bash // Khai báo đây là một script Bash

echo "Implementing: \$0" // In ra tên file đang chạy (\$0 là tên script)

echo "PPID of count.sh:"

ps -ef | grep count.sh //In ra thông tin liên quan đến count.sh , bao gồm PID và PPID

i=1 // Khởi tạo biến đếm i bắt đầu từ 1

```

while [ $i -le $1 ] // Vòng lặp chạy từ 1 đến $1 (đối số truyền vào từ dòng lệnh).
do
    echo $i >> count.txt // Ghi số i vào file count.txt (thêm vào cuối file)
    i=$((i + 1)) // Tăng i lên 1
    sleep 1 // Dừng 1 giây giữa mỗi lần ghi
done
exit 0 // Kết thúc vòng lặp và thoát chương trình với mã 0 (thành công).

```

- Giải thích code của chương trình dùng *execl*

```

#include <stdio.h>    // Thư viện cho hàm printf()
#include <stdlib.h>    // Thư viện cho hàm exit()
#include <unistd.h>    // Thư viện cho fork(), execl(), getpid(), getppid()
#include <sys/wait.h>  // Thư viện cho hàm wait()
#include <sys/types.h> // Thư viện định nghĩa kiểu pid_t
int main(int argc, char* argv[]) // Hàm main nhận đối số từ dòng lệnh
{
    __pid_t pid;           // Khai báo biến pid kiểu __pid_t (tương đương pid_t)
    pid = fork();          // Tạo tiến trình con. fork() trả về:
                            // > 0: tiến trình cha
                            // = 0: tiến trình con
                            // < 0: lỗi
    if (pid > 0)           // Nếu là tiến trình cha
    {
        printf("PARENTS | PID = %ld | PPID = %ld\n",
               (long)getpid(), (long)getppid()); // In PID của cha và PID của cha nó
        (thường là terminal)
        if (argc > 2)      // Nếu có nhiều hơn 1 đối số (ngoài tên chương trình)
            printf("PARENTS | There are %d arguments\n",
                   argc - 1); // In số lượng đối số thực sự (trừ argv[0])
        wait(NULL);        // Tiến trình cha chờ tiến trình con kết thúc
    }
    if (pid == 0)          // Nếu là tiến trình con
    {
        execl("./count.sh", "./count.sh", "10", NULL);
        // Thực thi file count.sh với đối số "10"
    }
}

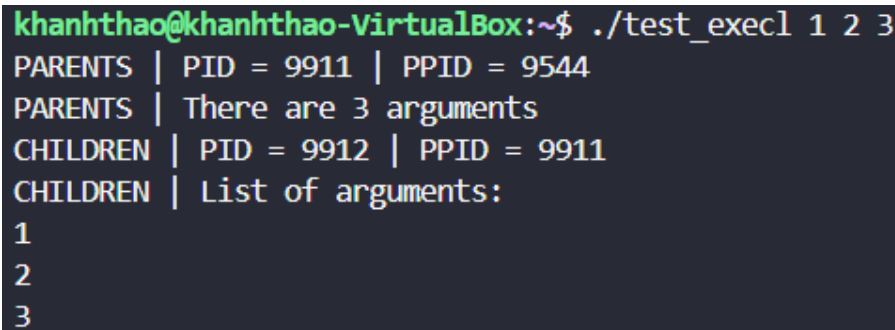
```

hoàn toàn // Sau dòng này, nếu thành công thì tiến trình con bị thay thế

```
    // Nếu thất bại, chương trình tiếp tục chạy các dòng bên dưới
    printf("CHILDREN | PID = %ld | PPID = %ld\n",
        (long)getpid(), (long)getppid()); // In PID và PPID của tiến trình con

    printf("CHILDREN | List of arguments: \n");
    for (int i = 1; i < argc; i++) // Duyệt qua các đối số từ argv[1] trở đi
    {
        printf("%s\n", argv[i]); // In từng đối số
    }
}
exit(0); // Kết thúc chương trình với mã thoát 0 (thành công)
}
```

- *Kết quả nhận được:*

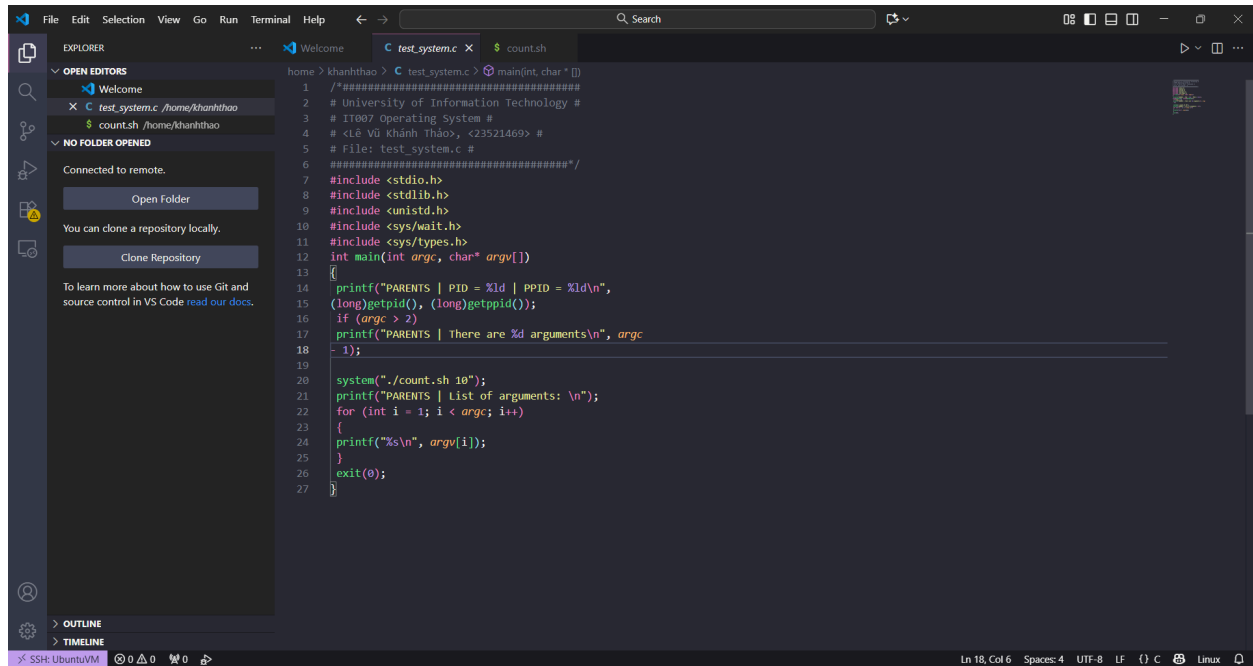


```
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./test_execl 1 2 3
PARENTS | PID = 9911 | PPID = 9544
PARENTS | There are 3 arguments
CHILDREN | PID = 9912 | PPID = 9911
CHILDREN | List of arguments:
1
2
3
```

Hình 5: Kết quả nhận được của Ví dụ 2

- **PARENTS | PID = 9911 | PPID = 9544:** là tiến trình cha. PID của cha là 9911, PPID là 9544.
- **PARENTS | There are 3 arguments:** Đã truyền 3 đối số 1, 2, 3 -> argc = 4 (bao gồm tên chương trình), nên argc - 1 = 3.
- **CHILDREN | PID = 9912 | PPID = 9911:** là tiến trình con, PID của con là 9912, PPID là 9911 là PID của tiến trình cha.
- **CHILDREN | List of arguments: 1 2 3:** tiến trình con in ra các đối số từ argv[1] đến argv[argc-1].

c. Ví dụ 3.3:

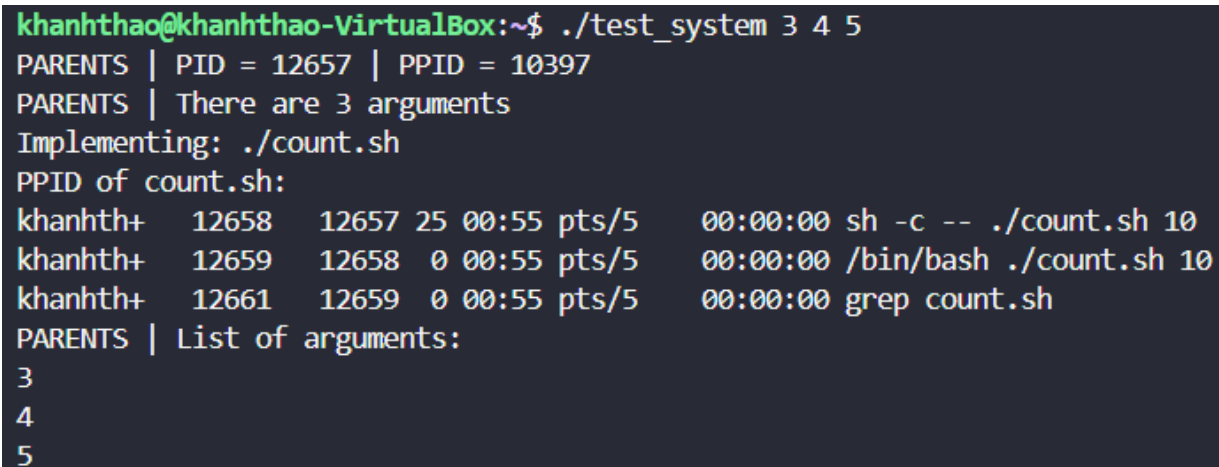
Hình 6: Chương trình system() của ví dụ 3.3

- Giải thích code của chương trình system():

```
#include <stdio.h>    // Thư viện cho hàm printf()
#include <stdlib.h>    // Thư viện cho hàm exit(), system()
#include <unistd.h>    // Thư viện cho getpid(), getppid()
#include <sys/wait.h>  // Thư viện cho hàm wait() (dù không dùng ở đây)
#include <sys/types.h> // Thư viện định nghĩa kiểu pid_t
int main(int argc, char* argv[]) // Hàm main nhận đối số từ dòng lệnh
{
    // In ra PID của tiến trình hiện tại (cha) và PID của tiến trình cha nó (thường là terminal)
    printf("PARENTS | PID = %ld | PPID = %ld\n",
           (long)getpid(), (long)getppid());
    // Nếu có nhiều hơn 2 đối số (tức là từ argv[1] trở đi), in ra số lượng đối số thực sự
    if (argc > 2)
        printf("PARENTS | There are %d arguments\n", argc - 1); // Trừ argv[0] là tên chương trình
    // Gọi script count.sh và truyền đối số "10" cho nó
    // Script sẽ chạy như một tiến trình con và ghi số từ 1 đến 10 vào file count.txt
    system("./count.sh 10");
```

```
// In tiêu đề cho danh sách đối số dòng lệnh
printf("PARENTS | List of arguments: \n");
// Duyệt qua các đối số từ argv[1] đến argv[argc - 1] và in ra từng cái
for (int i = 1; i < argc; i++)
{
    printf("%s\n", argv[i]); // In từng đối số, ví dụ: 3, 4, 5
}
// Kết thúc chương trình với mã thoát 0 (thành công)
exit(0);
}
```

- *Kết quả nhận được:*


```
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./test_system 3 4 5
PARENTS | PID = 12657 | PPID = 10397
PARENTS | There are 3 arguments
Implementing: ./count.sh
PPID of count.sh:
khanhth+ 12658 12657 25 00:55 pts/5 00:00:00 sh -c -- ./count.sh 10
khanhth+ 12659 12658 0 00:55 pts/5 00:00:00 /bin/bash ./count.sh 10
khanhth+ 12661 12659 0 00:55 pts/5 00:00:00 grep count.sh
PARENTS | List of arguments:
3
4
5
```

Hình 7: Kết quả nhận được của Ví dụ 3

d. Ví dụ 3.4:


```
1  /*=====*/
2  # University of Information Technology #
3  # IT007 Operating System #
4  # <Le Vũ Khanh Thảo>, <23521469> #
5  # File: test_shm_A.c #
6  /*=====*/
7  #include <stdio.h>
8  #include <stdlib.h>
9  #include <string.h>
10 #include <fcntl.h>
11 #include <sys/shm.h>
12 #include <sys/stat.h>
13 #include <unistd.h>
14 #include <sys/mman.h>
15 int main()
16 {
17     /* the size (in bytes) of shared memory object */
18     const int SIZE = 4096;
19     /* name of the shared memory object */
20     const char *name = "OS";
21     /* shared memory file descriptor */
22     int fd;
23     /* pointer to shared memory object */
24     char *ptr;
25     /* create the shared memory object */
26     fd = shm_open(name, O_CREAT | O_RDWR, 0666);
27     /* configure the size of the shared memory object */
28     ftruncate(fd, SIZE);
29     /* memory map the shared memory object */
30     ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE,
31               MAP_SHARED, fd, 0);
32     /* write to the shared memory object */
33     strcpy(ptr, "Hello Process B");
34     /* wait until Process B updates the shared memory
35        segment */
35     while (strcmp(ptr, "Hello Process B", 15) == 0)
36     {
37
38         printf("Waiting Process B update shared memory\n");
39         sleep(1);
40     }
41     printf("Memory updated: %s\n", (char *)ptr);
42     /* unmap the shared memory segment and close the
43        file descriptor */
44     munmap(ptr, SIZE);
45     close(fd);
46     return 0;
47 }
```

Hình 8,9 : Chương trình process A của ví dụ 3.4

```
1  /*#####*/
2  # University of Information Technology #
3  # IT007 Operating System #
4  # <Le Vu Khanh Thao>, <23521469> #
5  # File: test_shm_B.c #
6  /*#####*/
7  #include <stdio.h>
8  #include <stdlib.h>
9  #include <string.h>
10 #include <fcntl.h>
11 #include <sys/shm.h>
12 #include <sys/stat.h>
13 #include <unistd.h>
14 #include <sys/mman.h>
15 int main()
16 {
17     /* the size (in bytes) of shared memory object */
18     const int SIZE = 4096;
19     /* name of the shared memory object */
20     const char *name = "OS";
21     /* shared memory file descriptor */
22     int fd;
23     /* pointer to shared memory object */
24     char *ptr;
25     /* create the shared memory object */
26     fd = shm_open(name, O_RDWR, 0666);
27     /* memory map the shared memory object */
28     ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE,
29               MAP_SHARED, fd, 0);
30     /* read from the shared memory object */
31     printf("Read shared memory: ");
32     printf("%s\n", (char *)ptr);
33     /* update the shared memory object */
34     strcpy(ptr, "Hello Process A");
35     printf("Shared memory updated: %s\n", ptr);
36     sleep(5);
37     // unmap the shared memory segment and close the
```

```
37     // unmap the shared memory segment and close the file descriptor
38     munmap(ptr, SIZE);
39     close(fd);
40     // remove the shared memory segment
41     shm_unlink(name);
42     return 0;
43 }
```

Hình 10, 11 : Chương trình process B của ví dụ 3.4

- **Giải thích đoạn code chương trình process A:**

- + `fd = shm_open(name, O_RDWR, 0666)`: Mở một đối tượng bộ nhớ chia sẻ hiện có với tên là “OS” đã được tạo trước đó.
- + `ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE, MAP_SHARED, fd, 0)`: Ánh xạ đối tượng bộ nhớ chia sẻ vào không gian địa chỉ của tiến trình. Kết quả của hàm `mmap()` là một con trỏ (`ptr`) trỏ đến bắt đầu của đối tượng bộ nhớ chia sẻ.
- + `printf(“%s\n”, (char*)ptr)`: Đọc và in ra chuỗi từ đối tượng bộ nhớ chia sẻ.
- + `strcpy(ptr, “Hello Process A”)`: Cập nhật chuỗi trong đối tượng bộ nhớ chia sẻ thành “Hello Process A”.
- + `munmap(ptr, SIZE); close(fd)`: Hủy ánh xạ bộ nhớ và đóng file description của đối tượng bộ nhớ chia sẻ.
- + `shm_unlink(name)`: Xóa đối tượng bộ nhớ chia sẻ.

- **Kết quả nhận được sau khi thực thi Process A:**
Chạy cho đến khi ./test_shm_B cập nhật.

```

14 #include <sys/mman.h>
15 int main()
16 {
17     /* the size (in bytes) of shared memory object */
18     const int SIZE = 4096;
19     /* name of the shared memory object */
20     const char *name = "OS";
21     /* shared memory file descriptor */
22     int fd;
23     /* pointer to shared memory object */
24     char *ptr;
25     /* create the shared memory object */
26     fd = shm_open(name, O_CREAT | O_RDWR, 0666);
27     /* configure the size of the shared memory object */
28     ftruncate(fd, SIZE);
29     /* memory map the shared memory object */
30     ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE,
31     MAP_SHARED, fd, 0);
32     /* write to the shared memory object */
33     strcpy(ptr, "Hello Process B");
34     /* wait until Process B updates the shared memory
35     segment */

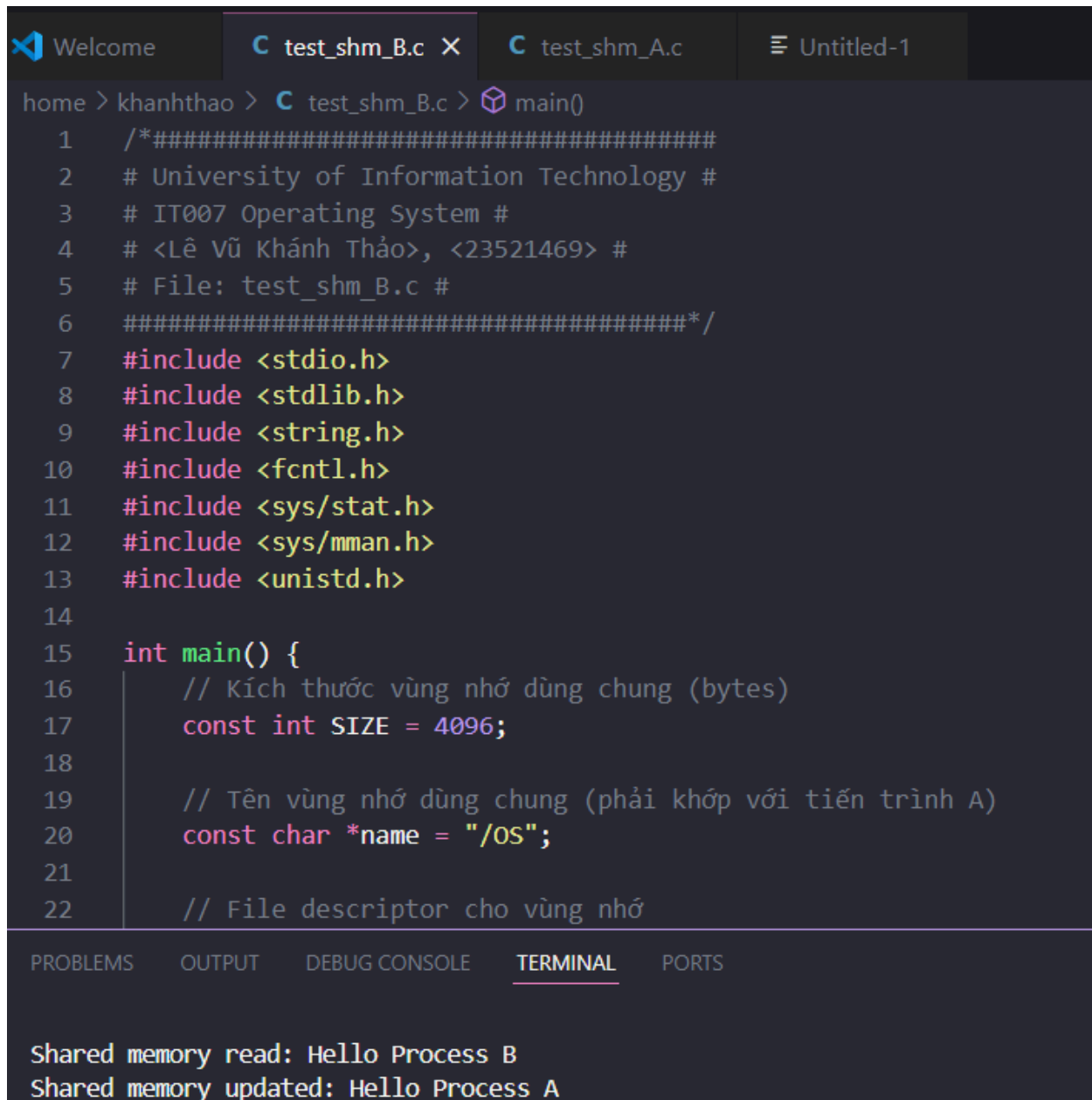
```

Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory

Hình 12 : Kết quả nhận được sau khi thực thi Process A

- **Giải thích đoạn code của chương trình B:**
 - + fd = shm_open(name, O_RDWR, 0666): Mở một đối tượng bộ nhớ chia sẻ hiện có với tên là “OS” đã được tạo trước đó.
 - + ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE, MAP_SHARED, fd, 0): Ánh xạ đối tượng bộ nhớ chia sẻ vào không gian địa chỉ của tiến trình. Kết quả của hàm mmap() là một con trỏ (ptr) trỏ đến bắt đầu của đối tượng bộ nhớ chia sẻ.
 - + printf(“%\n”, (char*)ptr): Đọc và in ra chuỗi từ đối tượng bộ nhớ chia sẻ.
 - + strcpy(ptr, “Hello Process A”): Cập nhật chuỗi trong đối tượng bộ nhớ chia sẻ thành “Hello Process A”.
 - + munmap(ptr, SIZE); close(fd): Hủy ánh xạ bộ nhớ và đóng file description của đối tượng bộ nhớ chia sẻ.
 - + shm_unlink(name): Xóa đối tượng bộ nhớ chia sẻ.

- *Kết quả thực thi ./test_shm_B:*

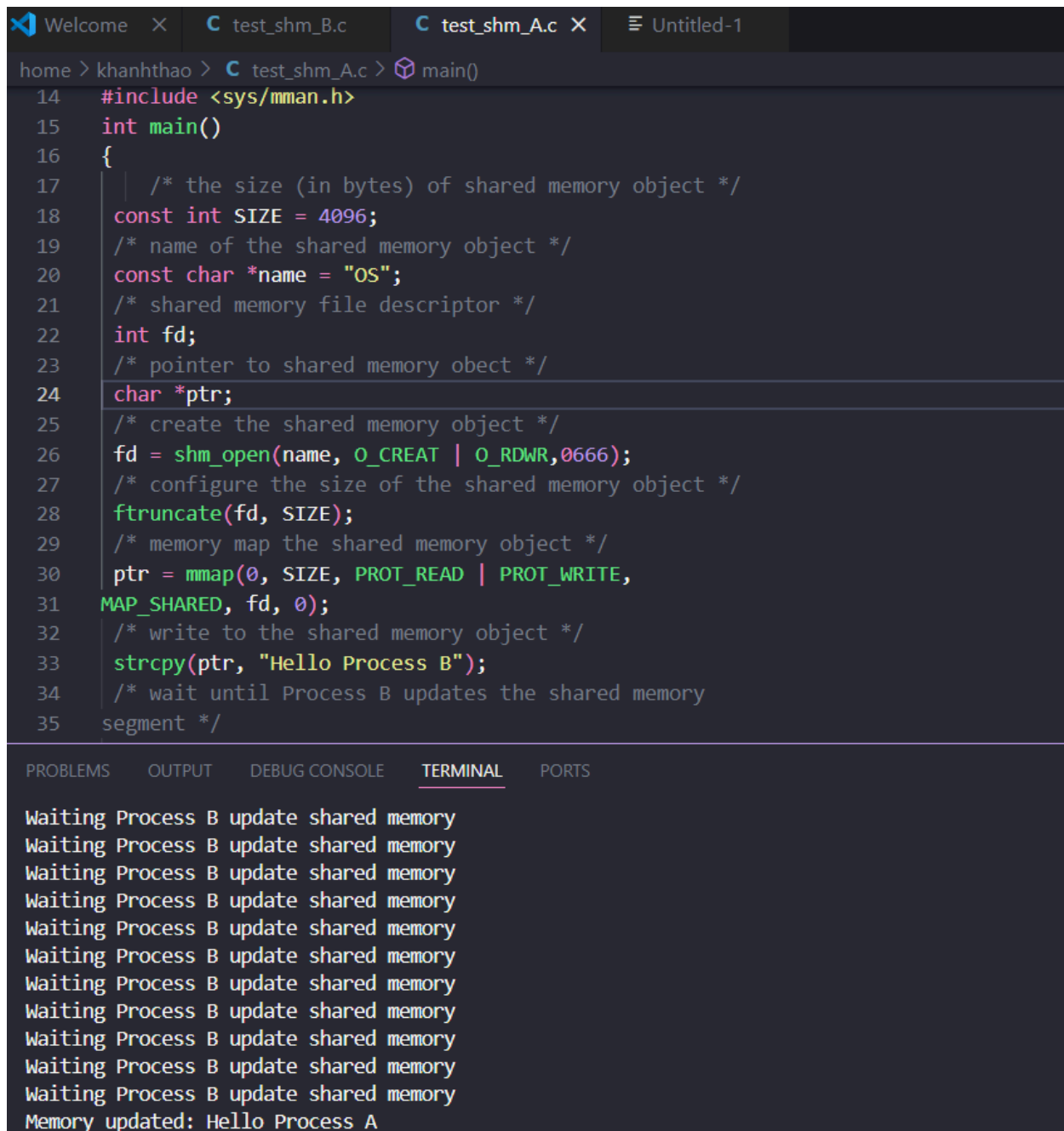
```
home > khanhthao > C test_shm_B.c > main()
1  /*#####
2  # University of Information Technology #
3  # IT007 Operating System #
4  # <Lê Vũ Khánh Thảo>, <23521469> #
5  # File: test_shm_B.c #
6  #####*/
7  #include <stdio.h>
8  #include <stdlib.h>
9  #include <string.h>
10 #include <fcntl.h>
11 #include <sys/stat.h>
12 #include <sys/mman.h>
13 #include <unistd.h>
14
15 int main() {
16     // Kích thước vùng nhớ dùng chung (bytes)
17     const int SIZE = 4096;
18
19     // Tên vùng nhớ dùng chung (phải khớp với tiến trình A)
20     const char *name = "/OS";
21
22     // File descriptor cho vùng nhớ
```

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL PORTS

```
Shared memory read: Hello Process B
Shared memory updated: Hello Process A
```

Hình 13 : Kết quả thực thi ./test_shm_B

- *Kết quả ./test_shm A sau khi thực thi ./test_shm_B:*


```
14 #include <sys/mman.h>
15 int main()
16 {
17     /* the size (in bytes) of shared memory object */
18     const int SIZE = 4096;
19     /* name of the shared memory object */
20     const char *name = "OS";
21     /* shared memory file descriptor */
22     int fd;
23     /* pointer to shared memory object */
24     char *ptr;
25     /* create the shared memory object */
26     fd = shm_open(name, O_CREAT | O_RDWR, 0666);
27     /* configure the size of the shared memory object */
28     ftruncate(fd, SIZE);
29     /* memory map the shared memory object */
30     ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE,
31     MAP_SHARED, fd, 0);
32     /* write to the shared memory object */
33     strcpy(ptr, "Hello Process B");
34     /* wait until Process B updates the shared memory
35     segment */
```

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL PORTS

```
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Waiting Process B update shared memory
Memory updated: Hello Process A
```

Hình 14 : Kết quả ./test_shm A sau khi thực thi ./test_shm_B

2. Viết chương trình time.c thực hiện đo thời gian thực thi của một lệnh shell. Chương trình sẽ được chạy với cú pháp `./time <command>` với `<command>` là lệnh shell muốn đo thời gian thực thi.

Ví dụ:

`$./time ls`

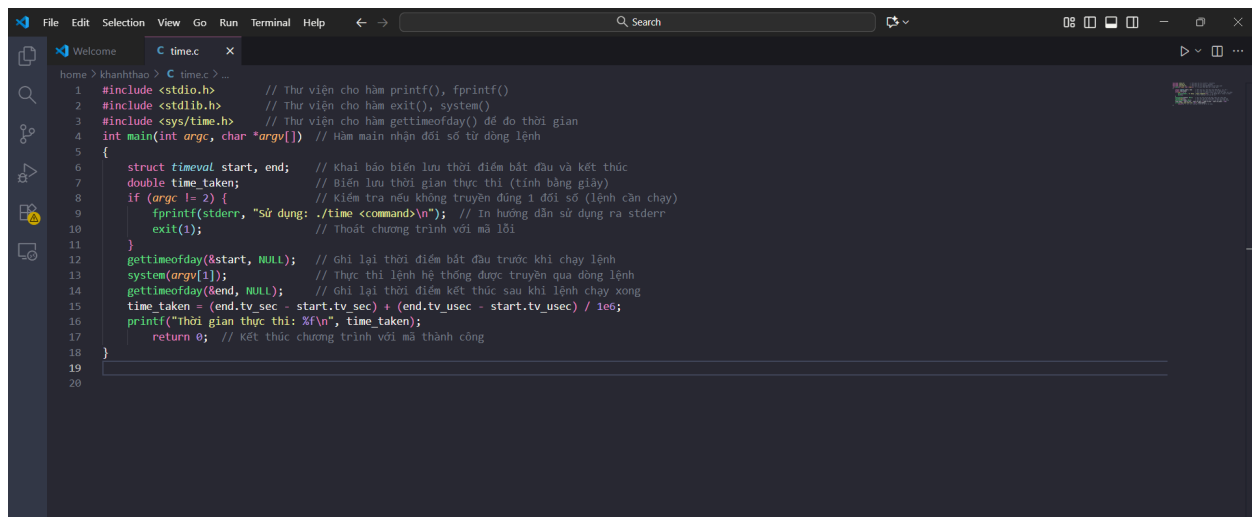
time.c 44

time

Thời gian thực thi: 0.25422

Gợi ý: Tiến trình cha gọi hàm `fork()` tạo ra tiến trình con rồi `wait()`. Tiến trình con gọi hàm `gettimeofday()` để lấy mốc thời gian trước khi thực thi lệnh shell, sau đó sử dụng hàm `execl()` để thực thi lệnh. Sau khi tiến trình con kết thúc, tiến trình cha tiếp tục gọi hàm `gettimeofday()` một lần nữa để lấy mốc thời gian sau khi thực thi lệnh shell và tính toán.

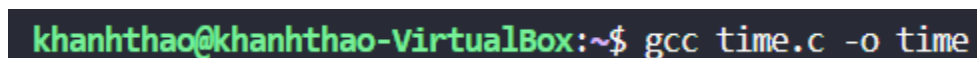
- *Chương trình thực hiện yêu cầu:*

A screenshot of a code editor window titled 'time.c'. The code is in C and implements a program to measure the execution time of a shell command. It includes headers for `stdio.h`, `stdlib.h`, and `sys/time.h`. The `main` function takes an argument `argv[1]` which is the command to execute. It uses `gettimeofday` to record the start and end times, calculates the difference in seconds and microseconds, and prints the result. Comments in Vietnamese explain each step: including headers, declaring variables, checking for arguments, printing usage, and calculating the time taken.

```
1 // Thư viện cho hàm printf(), fprintf()
2 #include <stdio.h> // Thư viện cho hàm exit(), system()
3 #include <stdlib.h> // Thư viện cho hàm gettimeofday() để đo thời gian
4 int main(int argc, char *argv[]) // Hàm main nhận đối số từ dòng lệnh
5 {
6     struct timeval start, end; // Khai báo biến lưu thời điểm bắt đầu và kết thúc
7     double time_taken; // Biến lưu thời gian thực thi (tính bằng giây)
8     if (argc != 2) {
9         fprintf(stderr, "Sử dụng: ./time <command>\n"); // In hướng dẫn sử dụng ra stderr
10        exit(1); // Thoát chương trình với mã lỗi
11    }
12    gettimeofday(&start, NULL); // Ghi lại thời điểm bắt đầu trước khi chạy lệnh
13    system(argv[1]); // Thực thi lệnh hệ thống được truyền qua dòng lệnh
14    gettimeofday(&end, NULL); // Ghi lại thời điểm kết thúc sau khi lệnh chạy xong
15    time_taken = (end.tv_sec - start.tv_sec) + (end.tv_usec - start.tv_usec) / 1e6;
16    printf("Thời gian thực thi: %f\n", time_taken);
17    return 0; // Kết thúc chương trình với mã thành công
18 }
```

Hình 15 : Chương trình thực thi yêu cầu và giải thích

- *Chương trình biên dịch File (gcc):*

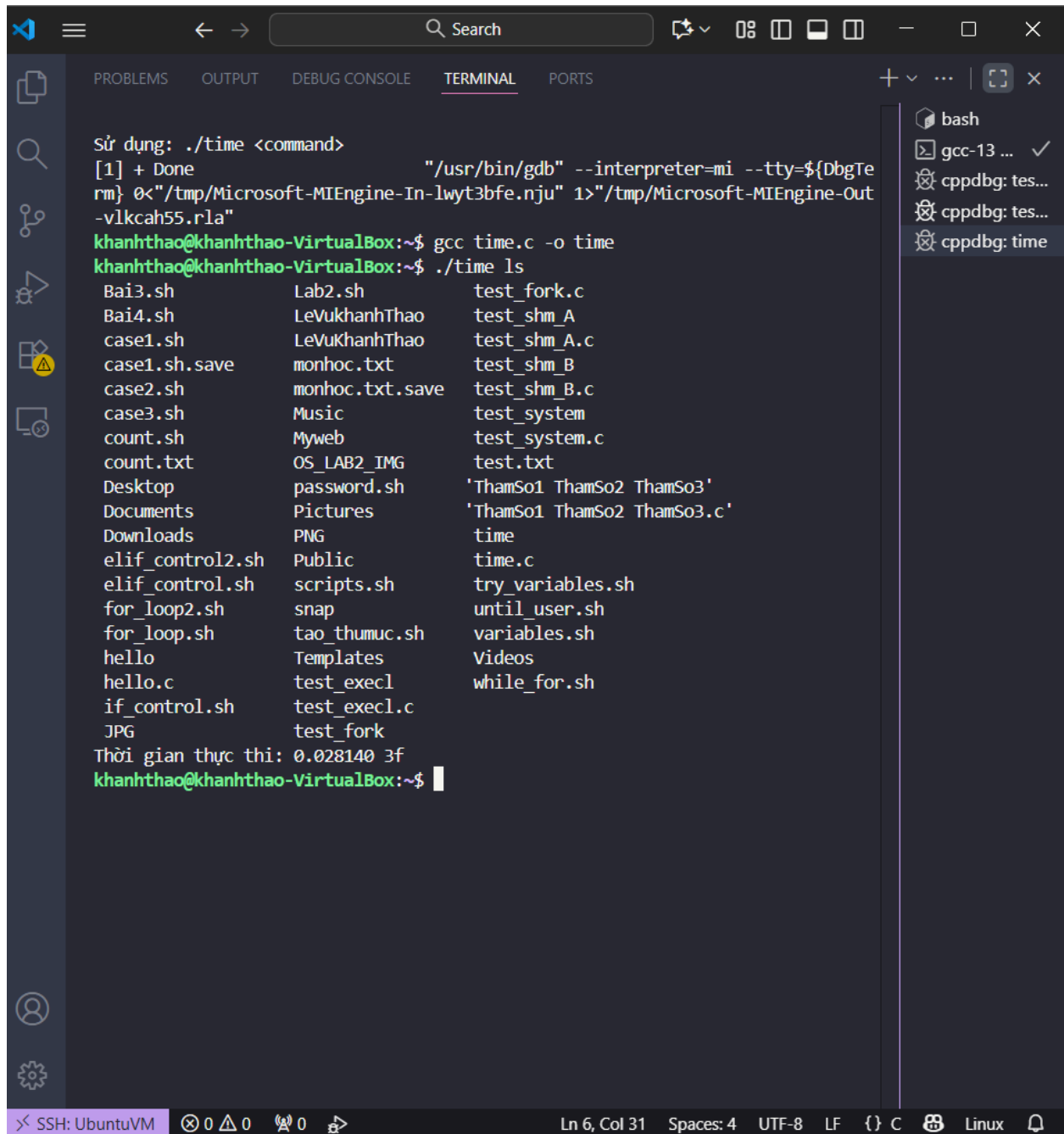
A terminal window showing the command to compile the C program 'time.c' into an executable named 'time' using the GCC compiler.

```
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ gcc time.c -o time
```

Hình 16: Chương trình biên dịch File (gcc)

- *Chạy thử một số lệnh:*

+ *ls:*


```
Sử dụng: ./time <command>
[1] + Done          "/usr/bin/gdb" --interpreter=mi --tty=${DbgTe
rm} 0<"/tmp/Microsoft-MIEngine-In-lwyt3bfe.nju" 1>"/tmp/Microsoft-MIEngine-Out
-vlkcah55.rla"
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ gcc time.c -o time
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./time ls
Bai3.sh           Lab2.sh           test_fork.c
Bai4.sh           LeVuKhanhThao    test_shm_A
case1.sh          LeVuKhanhThao    test_shm_A.c
case1.sh.save     monhoc.txt        test_shm_B
case2.sh          monhoc.txt.save   test_shm_B.c
case3.sh          Music             test_system
count.sh          Myweb             test_system.c
count.txt         OS_LAB2_IMG       test.txt
Desktop           password.sh       'ThamSo1 ThamSo2 ThamSo3'
Documents         Pictures          'ThamSo1 ThamSo2 ThamSo3.c'
Downloads         PNG              time
elif_control2.sh  Public           time.c
elif_control.sh   scripts.sh        try_variables.sh
for_loop2.sh      snap              until_user.sh
for_loop.sh       tao_thumuc.sh     variables.sh
hello             Templates         Videos
hello.c           test_execl        while_for.sh
if_control.sh     test_execl.c
JPG               test_fork
Thời gian thực thi: 0.028140 3f
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$
```

Hình 17: Chạy thử lệnh ls

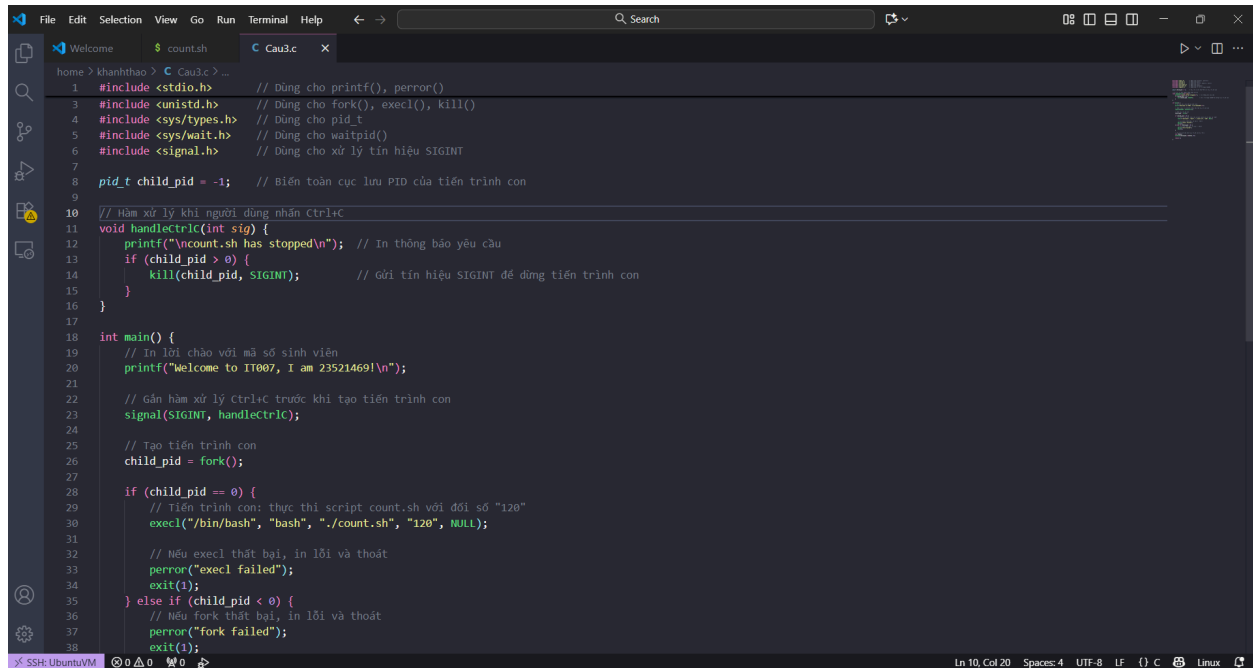
+ **Lệnh mkdir:**

```
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./time mkdir
mkdir: missing operand
Try 'mkdir --help' for more information.
Thời gian thực thi: 0.024470 3f
```

Hình 18: Chạy thử lệnh mkdir

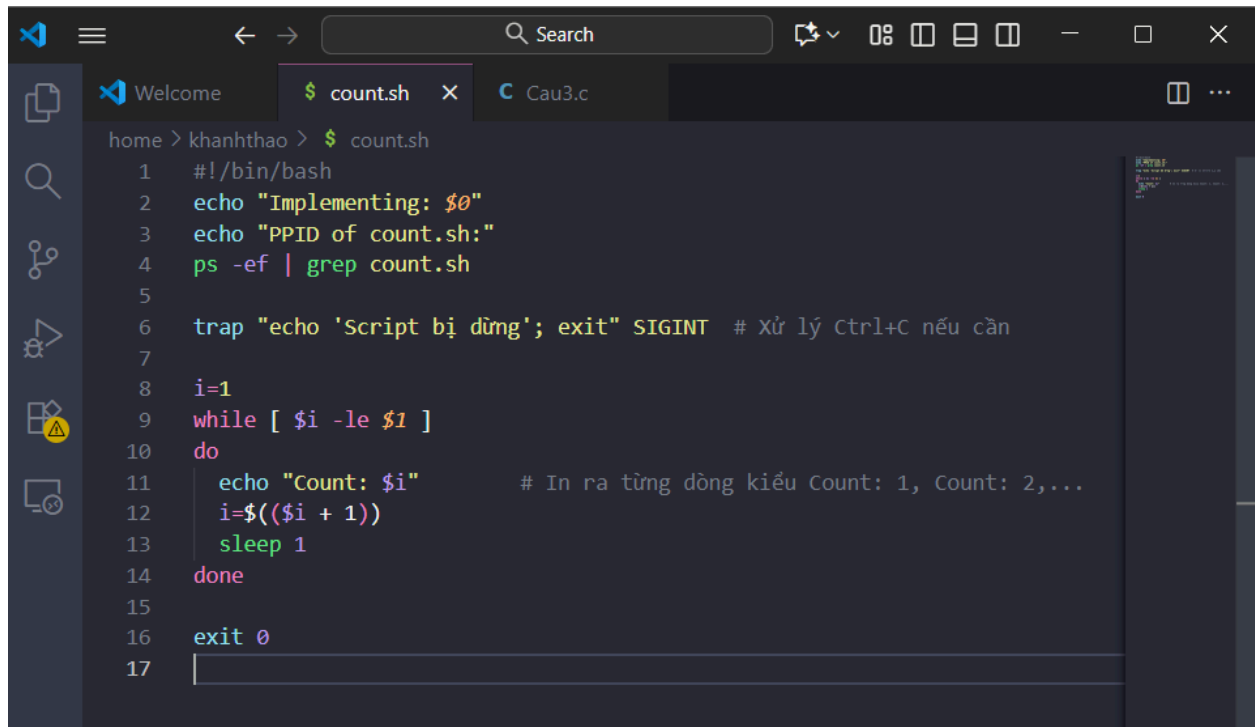
3. Viết một chương trình làm 4 công việc sau theo thứ tự:

- In ra dòng chữ: “Welcome to IT007, I am <your_Student_ID>!”
- Thực thi file script count.sh với số lần đếm là 120.
- Trước khi count.sh đếm đến 120, bấm CTRL + C để dừng tiến trình này.
- Khi người dùng nhấn CTRL+C thì in ra dòng chữ: “count.sh has stopped”.

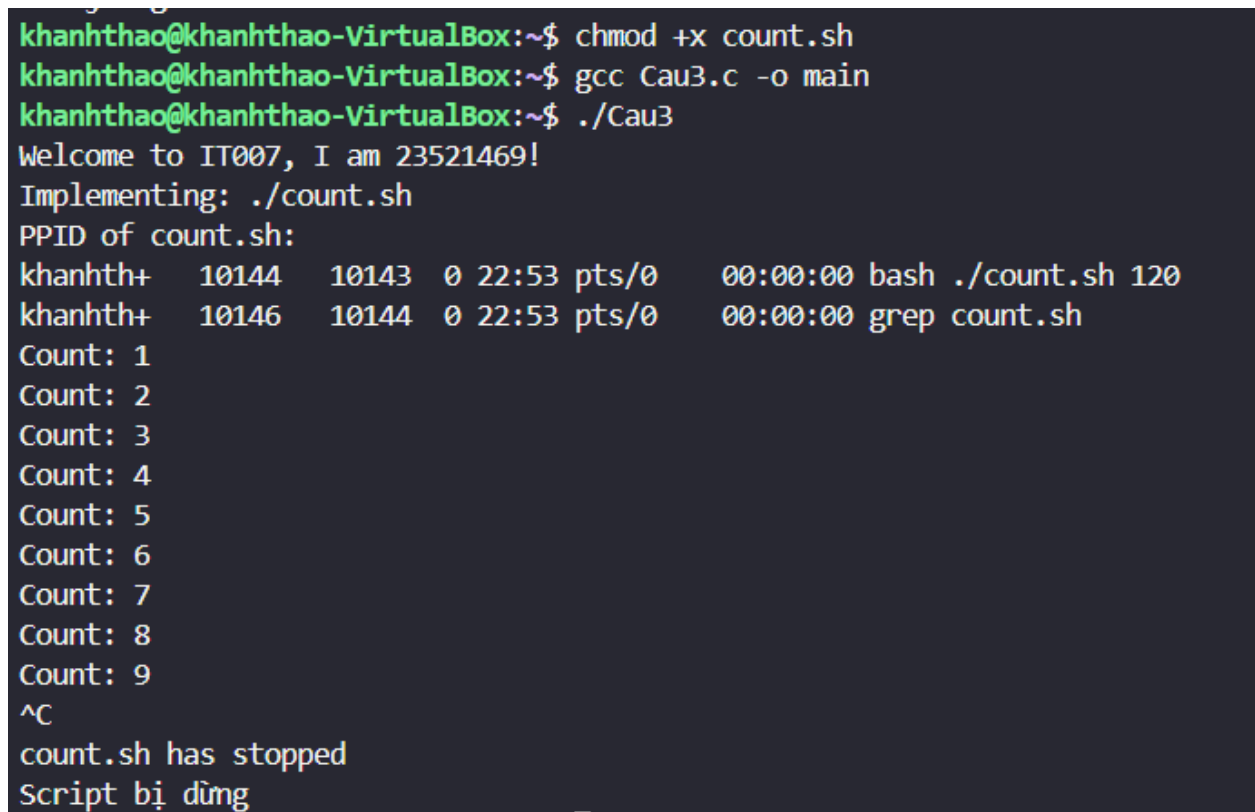
```
1 #include <stdio.h> // Dùng cho printf(), perror()
2 #include <unistd.h> // Dùng cho fork(), execl(), kill()
3 #include <sys/types.h> // Dùng cho pid_t
4 #include <sys/wait.h> // Dùng cho waitpid()
5 #include <signal.h> // Dùng cho xử lý tín hiệu SIGINT
6
7 pid_t child_pid = -1; // Biến toàn cục lưu PID của tiến trình con
8
9 // Hàm xử lý khi người dùng nhấn Ctrl+C
10 void handleCtrlC(int sig) {
11     printf("\ncount.sh has stopped\n"); // In thông báo yêu cầu
12     if (child_pid > 0) {
13         kill(child_pid, SIGINT); // Gửi tín hiệu SIGINT để dừng tiến trình con
14     }
15 }
16
17 int main() {
18     // In lời chào với mã số sinh viên
19     printf("Welcome to IT007, I am 23521469!\n");
20
21     // Gán hàm xử lý Ctrl+C trước khi tạo tiến trình con
22     signal(SIGINT, handleCtrlC);
23
24     // Tạo tiến trình con
25     child_pid = fork();
26
27     if (child_pid == 0) {
28         // Tiến trình con: thực thi script count.sh với đối số "120"
29         execl("/bin/bash", "bash", "./count.sh", "120", NULL);
30
31         // Nếu execl thất bại, in lỗi và thoát
32         perror("execl failed");
33         exit(1);
34     } else if (child_pid < 0) {
35         // Nếu fork thất bại, in lỗi và thoát
36         perror("fork failed");
37         exit(1);
38     }
```

Hình 19 : Chương trình thực thi yêu cầu và giải thích


```
home > khanhthao > $ count.sh
1  #!/bin/bash
2  echo "Implementing: $0"
3  echo "PPID of count.sh:"
4  ps -ef | grep count.sh
5
6  trap "echo 'Script bị dừng'; exit" SIGINT # Xử lý Ctrl+C nếu cần
7
8  i=1
9  while [ $i -le $1 ]
10 do
11     echo "Count: $i"          # In ra từng dòng kiểu Count: 1, Count: 2,...
12     i=$((i + 1))
13     sleep 1
14 done
15
16 exit 0
17
```

Hình 20 : File script count.sh với số lần đếm là 120.

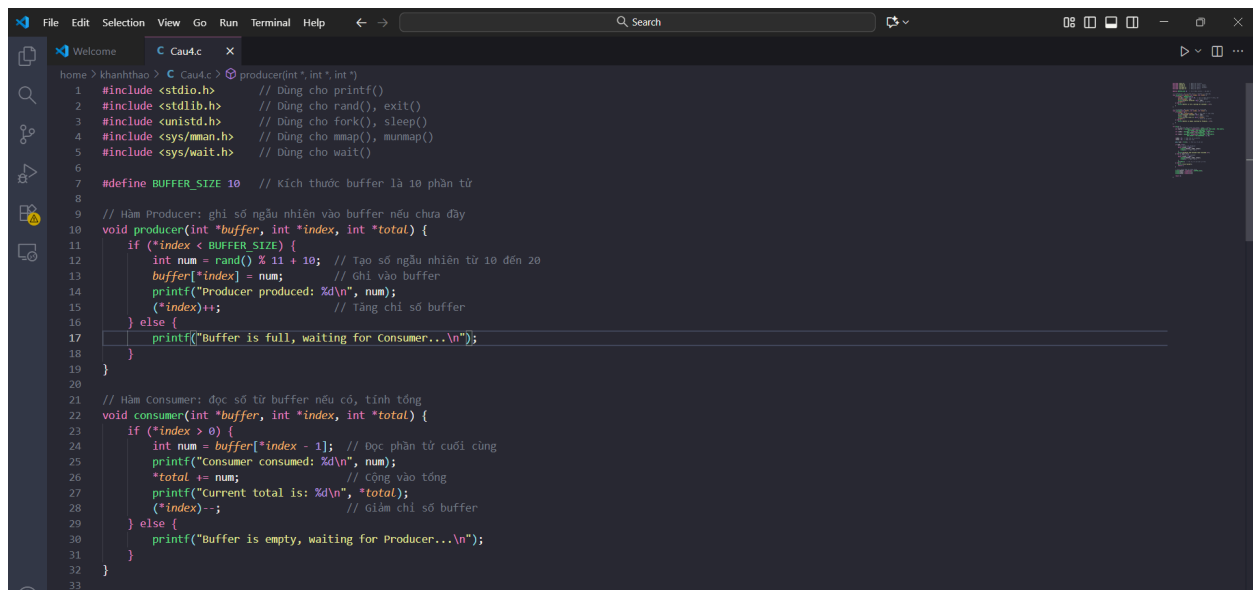


```
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ chmod +x count.sh
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ gcc Cau3.c -o main
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./Cau3
Welcome to IT007, I am 23521469!
Implementing: ./count.sh
PPID of count.sh:
khanhth+  10144   10143   0 22:53 pts/0    00:00:00 bash ./count.sh 120
khanhth+  10146   10144   0 22:53 pts/0    00:00:00 grep count.sh
Count: 1
Count: 2
Count: 3
Count: 4
Count: 5
Count: 6
Count: 7
Count: 8
Count: 9
^C
count.sh has stopped
Script bị dừng
```

Hình 21: Kết quả của Câu 3

4. Viết chương trình mô phỏng bài toán Producer - Consumer như sau:

- Sử dụng kỹ thuật shared-memory để tạo một bounded-buffer có độ lớn là 10 bytes.
- Tiến trình cha đóng vai trò là Producer, tạo một số ngẫu nhiên trong khoảng [10, 20] và ghi dữ liệu vào buffer.
- Tiến trình con đóng vai trò là Consumer đọc dữ liệu từ buffer, in ra màn hình và tính tổng
- Khi tổng lớn hơn 100 thì cả 2 dừng lại

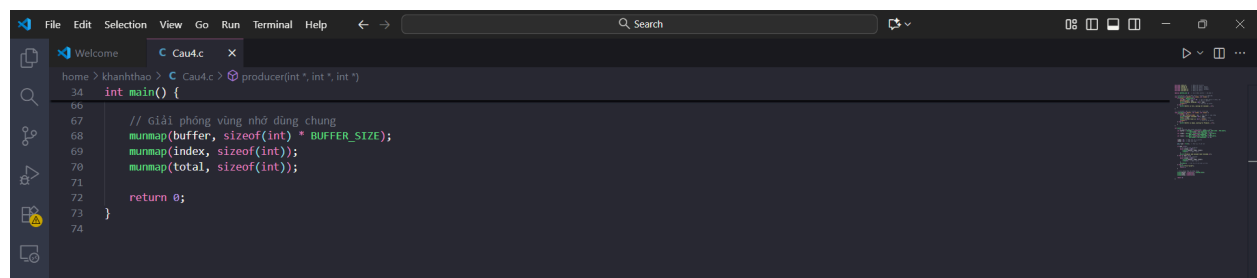


```
1 #include <stdio.h> // Dùng cho printf()
2 #include <stdlib.h> // Dùng cho rand(), exit()
3 #include <unistd.h> // Dùng cho fork(), sleep()
4 #include <sys/mman.h> // Dùng cho mmap(), munmap()
5 #include <sys/wait.h> // Dùng cho wait()
6
7 #define BUFFER_SIZE 10 // Kích thước buffer là 10 phần tử
8
9 // Hàm Producer: ghi số ngẫu nhiên vào buffer nếu chưa đầy
10 void producer(int *buffer, int *index, int *total) {
11     if (*index < BUFFER_SIZE) {
12         int num = rand() % 11 + 10; // Tạo số ngẫu nhiên từ 10 đến 20
13         buffer[*index] = num; // Ghi vào buffer
14         printf("Producer produced: %d\n", num);
15         (*index)++; // Tăng chỉ số buffer
16     } else {
17         printf("Buffer is full, waiting for Consumer...\n");
18     }
19 }
20
21 // Hàm Consumer: đọc số từ buffer nếu có, tính tổng
22 void consumer(int *buffer, int *index, int *total) {
23     if (*index > 0) {
24         int num = buffer[*index - 1]; // Đọc phần tử cuối cùng
25         printf("Consumer consumed: %d\n", num);
26         *total += num; // Cộng vào tổng
27         printf("Current total is: %d\n", *total);
28         (*index)--; // Giảm chỉ số buffer
29     } else {
30         printf("Buffer is empty, waiting for Producer...\n");
31     }
32 }
33 }
```

```

34 int main() {
35     // Tạo vùng nhớ dùng chung cho buffer, index và total
36     int *buffer = mmap(NULL, sizeof(int) * BUFFER_SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE,
37                         MAP_SHARED | MAP_ANONYMOUS, -1, 0);
38     int *index = mmap(NULL, sizeof(int), PROT_READ | PROT_WRITE,
39                      MAP_SHARED | MAP_ANONYMOUS, -1, 0);
40     int *total = mmap(NULL, sizeof(int), PROT_READ | PROT_WRITE,
41                     MAP_SHARED | MAP_ANONYMOUS, -1, 0);
42
43     *index = 0; // Khởi tạo chỉ số buffer
44     *total = 0; // Khởi tạo tổng
45
46     pid_t pid = fork(); // Tạo tiến trình con
47
48     if (pid == 0) {
49         // Tiến trình con: Producer
50         while (*total < 100) {
51             producer(buffer, index, total);
52             sleep(1); // Nghỉ 1 giây
53         }
54         printf("Producer and Consumer have finished.\n");
55     } else if (pid > 0) {
56         // Tiến trình cha: Consumer
57         while (*total < 100) {
58             consumer(buffer, index, total);
59             sleep(1); // Nghỉ 1 giây
60         }
61         wait(NULL); // Chờ tiến trình con kết thúc
62     } else {
63         perror("fork failed");
64         return 1;
65     }
}

```


Hình 22, 23, 24: Đoạn code thực thi Câu 4

```
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ gcc Cau4.c -o pc
khanhthao@khanhthao-VirtualBox:~$ ./pc
Buffer is empty, waiting for Producer...
Producer produced: 16
Consumer consumed: 16
Current total is: 16
Producer produced: 20
Producer produced: 16
Consumer consumed: 16
Current total is: 32
Producer produced: 12
Consumer consumed: 12
Current total is: 44
Consumer consumed: 20
Producer produced: 11
Current total is: 64
Consumer consumed: 20
Current total is: 84
Producer produced: 14
Producer produced: 10
Consumer consumed: 10
Current total is: 94
Producer produced: 16
Consumer consumed: 16
Current total is: 110
Producer and Consumer have finished.
```

Hình 25: Kết quả của Câu 4